

Aforizmák

Balzac *Goriot apó (Le Père Goriot)* c. regényéből

Ez az élet, ilyen a valóságban. Nem szebb, mint a konyha,
ugyanolyan büdös, és aki főzni akar benne,
bizony bepiszkítja a kezét, az a fontos, hogy
utána meg tudjon mosakodni; ez korunk erkölce.

Voilà la vie telle qu'elle est. Ça n'est pas plus beau que la cuisine,
ça pue tout autant, et il faut se salir les mains
si l'on veut fricoter; sachez seulement vous bien
débarbouiller: là est toute la morale de notre
époque.

A jó cselekedet

[...] a széplelkek tékozlása.

Többé-kevésbé ezt teszi a legtöbb fivér:

kizsebeli a leánytestvéreit.

Ha [...] gyorsan meg akar gazdagodni,

máris gazdagnak kell lennie, vagy annak kell
látszania.

Párizs olyan, mint az Újvilág őserdeje, ahol

az illinoisiok, a huronok törzse meg még húszféle
vad törzs tanyázik, vadászterületük a társadalom,
s különféle zsákmányból élnek.

Ha ismerjük Párizst,

semmit sem hiszünk el abból, amit a párizsiak
beszélnek, és semmit sem mondunk el abból, amit
csinálnak.

Az ember tökéletlen lény. Néha többé-kevésbé képmutató,

s az együgyűek ilyenkor azt mondják, hogy
erkölcsös vagy erkölcstelen.

A felsőbbrendű ember,

elfogadja az eseményeket és helyzeteket,
hogy irányíthassa őket.

A felsőbbrendű ember,

ha a világ színpadán eljátssza az erény néhány kis
jelenetét, minden szeszélyét kielégítheti, a
földszint ostoba nézőinek tapsai közben.

Egy szegény, szerencsétlen, nyomorult lány szíve az a spongya,

amely a legmohóbban telik meg a szerelemmel,
száraz spongya, rögtön megdagad, mihelyt az
érzés egy csöppje hull reá.

A szerelmesek nem is merik

a szemérmét.

Egy nő kacérsága néha több előnyt nyújt,

mint amennyi gyönyört a szerelme adhat.

A szerelmes asszonytól minden jó várható,

és minden rossz kitelik.

Párizsban a nőnek nem csupán a szívet és az érzékeket kell kielégítenie.

Jól tudja, hogy sokkal többel tartozik az ezernyi 0
hiúságnak, ami itt az élet lényegét teszi.

A férj [bűneit] sohasem bosszulja meg senki olyan jól,

mint a felesége szeretője.

Az a férfi, aki belép felesége öltözőjébe,

vagy bölcs, vagy hülye.

Az erkölcs a nemzetek

képmutatása.

Vautrin:

A mi vállunkat kevesebb gyalázat nyomja, mint a maguk szívét, maguk csak
egy rothadó társadalom petyhüdt figurái.

Eugène:

Látta a társadalom három fő életmegnyilvánulását:

az Engedelmisséget, a Küzdelmet és a Lázadást;
a Családot, a Világot és Vautrint.

Eugène Beauséant-néről:

Tiszta lelkek nem maradhatnak meg sokáig ebben a világban. Hogy is férnének össze a nagy
érzések

a hitvány, kicsinyes, felületes társadalommal?

Az írónak azt a célt kell kitűznie, hogy erkölcsileg megjavítja a maga korát,

máskülönben csak hiú mulattató lenne.

*

Igazolja a két Goriot lány legutolsó cselekedeteiben, hogy igaz Balzac mondata:

A nők mindig igazak,

**mert még legnagyobb hamisságaikban is
természetes érzésük parancsának
engedelmeskednek.**

